

Vägledning för anmälan och identifiering av leverantörer av samhällsviktiga tjänster enligt NIS-regleringen

MSB:s kontaktperson:
Jan-Olof Olsson, 010-240 52 58
Omslagsfoto Jan-Olof Olsson
Publikationsnummer MSB1305 – november 2018
ISBN 978-91-7383-887-0

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
2. Vilka är leverantörer av samhällsviktiga tjänster?	5
2.1 Allmänt om identifieringen	5
2.2 Kriterier för identifiering	5
2.2.1 Är aktören etablerad i Sverige?	5
2.2.2 Berörs leverantören av NIS regleringen?	6
2.2.3 Tillhandahåller leverantören en samhällsviktig tjänst?	6
2.2.4 Är tjänsten beroende av nätverk och informationssystem?	6
2.2.5 Skulle en incident medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten?	7
2.3 Anmälan	8
2.4 Tillsynsmyndigheter	9
3. Samhällsviktiga tjänster	9
3.1 Energi	9
3.2 Transport	12
3.3 Bankverksamhet	13
3.4 Finansmarknadsinfrastruktur	13
3.5 Hälso- och sjukvård	14
3.6 Leverans och distribution av dricksvatten	14
3.7 Digital infrastruktur	15
4. Undantag från NIS-regleringen	15
4.1 Krav på informationssäkerhet i andra författningar (lex specialis)	15
4.2 Säkerhetskänslig verksamhet	15
5. Bilaga 1, Checklista	18
6. Bilaga 2, Tjänster	19

---

1. Inledning

I juli 2016 antogs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1148 om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverk och informationssystem i hela unionen, (NIS-direktivet). Direktivet fastställer åtgärder för att uppnå en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverk och informationssystem inom unionen, i syfte att förbättra den inre marknadens funktion. NIS-direktivet har införts i Sverige genom lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (NIS-lagen) samt förordning (2018:1175) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (NIS-förordningen).

NIS-regleringen ställer krav på att de som är leverantörer av samhällsviktiga tjänster arbetar systematiskt och riskbaserat med sin informationssäkerhet samt rapporterar incidenter som inträffat till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Kontroll av efterlevnad av reglerna sker genom tillsyn som utförs av särskilt utpekade tillsynsmyndigheter.

I Sverige ska de som är leverantörer av samhällsviktiga tjänster identifiera sig med hjälp av kriterierna i 3 § 1 st p 1 NIS-lagen och de föreskrifter som MSB har utfärdat (MSBFS 2018:7) om anmälan och identifiering av leverantörer av samhällsviktiga tjänster.

Syftet med denna vägledning är att ge stöd åt leverantörer i deras arbete med att avgöra om de är en leverantör av en samhällsviktig tjänst eller ej samt med att upprätta en anmälan om identifiering till berörd tillsynsmyndighet. Vägledningen syftar också till att tydliggöra vilka åtgärder som leverantörer av samhällsviktiga tjänster behöver vidta för att förbereda sin incidentrapportering till MSB.

Vägledningen berör inte hur ett riskbaserat och systematiskt säkerhetsarbete ska bedrivas enligt föreskrifterna om informationssäkerhet för leverantörer av samhällsviktiga tjänster (MSB2018:8).

I texten finns utdrag från MBSs föreskrifter om anmälan och identifiering av leverantörer av samhällsviktiga tjänster (MBFS 2018:7), dessa utdrag är inramade. Övriga texter är vägledande.

---

2. Vilka är leverantörer av samhällsviktiga tjänster?

2.1 Allmänt om identifieringen

För att vara en leverantör av samhällsviktig tjänst enligt NIS-regleringen behöver flera kriterier vara uppfyllda. Dessa kriterier framgår av 3 § 1 st p 1 NIS-lagen. Det handlar dels om kriterier kopplade till leverantören, dels om kriterier kopplade till den tjänst som leverantören tillhandahåller.

Leverantören: ska vara etablerad i Sverige och leverera en samhällsviktig tjänst. En leverantör är en juridisk person. Ibland samarbetar olika juridiska personer och levererar tjänster under ett gemensamt varumärke, eller bedrivs i en koncernstruktur där exempelvis IT verksamhet bedrivs centralt för hela koncernen. En leverantör kan även välja att köpa IT tjänster av en annan leverantör i olika omfattning. Oavsett upplägg, är det den juridiska personen som levererar tjänsten som ska undersöka och eventuellt identifiera sig som en leverantör av samhällsviktig tjänst enligt NIS regleringen.

Tjänsten: ska vara utpekad som en samhällsviktig tjänst. I MSBFS 2018:7 finns en förteckning över de tjänster och faktorer som avgör om en tjänst i Sverige ska betraktas som samhällsviktig. I förteckningen ingår bedömningen att tillhandahållandet av tjänsten är beroende av nätverk och informationssystem och att en incident i nätverk eller informationssystem skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten.

En leverantör som tillhandahåller tjänster inom någon av de sju utpekade sektorerna behöver göra en analys av om denne omfattas av NIS-regleringen.

Uppfyller leverantören samtliga kriterier ska leverantören anmäla sig som en leverantör av en samhällsviktig tjänst till den sektorspecifika tillsynsmyndigheten. Leverantören ska också etablera ett incidentrapporteringskonto hos MSB.

Nedan redogörs närmare för hur de olika kriterierna kan bedömas. Mer om anmälan och incidentrapporteringskonto finns i avsnitt 2.3 respektive 2.4.

2.2 Kriterier för identifiering

2.2.1 Är aktören etablerad i Sverige?

Den första frågan som behöver besvaras är om aktören är etablerad i Sverige.

För att en leverantör av samhällsviktiga tjänster ska anses vara etablerad i Sverige krävs att leverantören bedriver en faktisk och reell verksamhet i landet. Den rättsliga formen för en sådan struktur är inte avgörande, till exempel om leverantören bedriver sin verksamhet i form av en filial eller ett dotterbolag.

Vissa leverantörer tillhandahåller den samhällsviktiga tjänsten i flera medlemsstater än Sverige, inom den Europeiska unionen. Då ska även den uppgiften framgå av anmälan till tillsynsmyndigheten (se avsnitt 2.3). Leverantören kan även beröras av den nationella NIS-regleringen i det landet, som kan se annorlunda ut eller vara av annan omfattning än i Sverige.

2.2.2 Berörs leverantören av NIS regleringen?

Den andra frågan som behöver besvaras är om leverantören levererar tjänster inom någon av följande sektorer:

- Energi, med delsektorerna elektricitet, olja och gas
- Transporter, med delsektorerna lufttransport, järnvägstransport, sjöfart och vägtransport
- Bankverksamhet
- Finansmarknadsinfrastruktur
- Hälso- och sjukvård
- Leverans och distribution av dricksvatten
- Digital infrastruktur

2.2.3 Tillhandahåller leverantören en samhällsviktig tjänst?

Den tredje frågan som behöver besvaras är om leverantören tillhandahåller en samhällsviktig tjänst. Vilka tjänster som i Sverige är att betrakta som samhällsviktiga enligt NIS-regleringen framgår av MSB:s föreskrifter (MSBFS 2018:7) om anmälan och identifiering av leverantörer av samhällsviktiga tjänster. Det rör sig om sådana tjänster som betraktas som viktiga för att upprätthålla kritisk samhällelig eller ekonomisk verksamhet inom den Europeiska unionen.

Vissa medlemsstater har utvidgat tillämpningsområdet för NIS-reglerna till att även omfatta andra sektorer och tjänster, Sverige har valt att följa direktivet. Givetvis kan även andra tjänster än de som räknas upp i NIS-direktivet anses viktiga för samhället, men de omfattas inte av kraven i den svenska NIS-regleringen.

MSB:s arbete med att specificera de samhällsviktiga tjänsterna i sina föreskrifter har skett i samråd med tillsynsmyndigheterna. MSB planerar att se över föreskriften vartannat år.

I föreskrifterna specificeras både vilka tjänster som är samhällsviktiga och de faktorer som ska beaktas för bedömningen av om en incident skulle medföra en betydande störning i tjänsten. Mer om bedömningen av betydande störning finns i avsnitt 2.2.5 respektive tjänstespecifika faktorer i kap 3.

2.2.4 Är tjänsten beroende av nätverk och informationssystem?

Den fjärde frågan är om den samhällsviktiga tjänsten är beroende av nätverk och informationssystem. Även om tjänsten i sig, tillhandahållande av till exempel sjukvård, inte utgör en it-tjänst, kan tillhandahållandet av tjänsten vara beroende av nätverk och informationssystem. Beroendet kan även vara

---

kopplat till flera olika nätverk och informationssystem. Det behöver alltså inte bara vara fråga om ett lokalt system eller nätverk, utan det kan också vara fråga om t.ex. nätverk som används som stöd till liknande tjänster hos flera olika leverantörer. Vid bedömningen av om en tjänst är beroende av nätverk och informationssystem beaktas samtliga it-resurser som direkt eller indirekt kan påverka den samhällsviktiga tjänsten. Lite förenklat, kan leverantören fråga sig om tjänsten kan tillhandahållas på normalt sätt, i normal omfattning och normal takt utan tillgång till nätverk och informationssystem? Om svaret är nej, är tjänsten beroende av nätverk och informationssystem.

Med hänsyn till samhällets digitalisering är det idag få, om några, tjänster som inte har ett beroende till nätverk och informationssystem. Även om det i kontinuitetsplaner finns alternativa arbetssätt medför ofta reservrutiner kapacitets- eller kvalitetsbrister.

2.2.5 Skulle en incident medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten?

Den femte frågan som behöver besvaras är om en incident, det vill säga en händelse med en faktisk negativ inverkan på säkerheten i nätverk och informationssystem, skulle kunna medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten.

För att göra det enklare att bedöma om leverantörens verksamhet är så betydande att en incident skulle kunna orsaka en betydande störning, innehåller föreskrifterna bestämmelser om vad som ska beaktas. Det kan t.ex. bero på det antal användare som är beroende av den tjänst som leverantören tillhandahåller, leverantörens marknadsandel, hur stort geografiskt område som skulle kunna påverkas av en incident eller hur beroende andra sektorer är av den samhällsviktiga tjänst som leverantören tillhandahåller har vägts in. Vad som är samhällsviktig tjänst och vad som kan innebära en betydande störning är placerade i samma föreskrifter, MSBFS 2018:7.

Dessa faktorer ska inte förväxlas med de faktorer som används för att avgöra om en inträffad incident är rapporteringspliktig enligt MSBFS 2018:9.

Nedan visas exempel på faktorer i kursiverad form:

2 § Med samhällsviktiga tjänster rörande olja i form av flytande petroleumbaserade och förnybara drivmedel och bränslen där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses:

tjänsterna import, export, produktion, raffinering, bearbetning eller försäljning som hanterar minst

a) 500 000 ton/år för petroleumbaserade drivmedel och bränslen eller

b) 50 000 ton/år för biodrivmedel och biobränslen,

För vissa tjänster anges inte några faktorer. Då berörs all sådan verksamhet av NIS regleringen. Detta gäller till exempel flygkontrolltjänster, såsom framgår nedan:

1 § Med samhällsviktiga tjänster rörande lufttransport där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses

1. *tillhandahållande av flygplatser med en passagerarfrekvens överstigande 1 000 000 passagerare per år och dess kringliggande installationer, eller*
2. flygkontrolltjänster.

2.3 Anmälan

Om leverantören bedömer att kriterierna är uppfyllda (se avsnitt 2.2) ska leverantören anmäla sig som en leverantör av samhällsviktig tjänst till berörd tillsynsmyndighet (tillsynsmyndigheterna framgår av avsnitt 2.4). Leverantörer som är verksamma inom flera sektorer behöver anmäla sig till flera tillsynsmyndigheter. Leverantören ska också utse kontaktperson för incidentrapporteringskonton. Om leverantören anmält sig till flera tillsynsmyndigheter så kan kontaktpersonen och incidentrapportörer (se nedan) ändå vara desamma.

Anmälan ska innehålla följande information:

Leverantör och berörd tjänst, inbegripet

- a) Namn på leverantör,
- b) Organisationsnummer,
- c) Kontaktuppgifter,
- d) Berörd samhällsviktig tjänst,
- e) Om den samhällsviktiga tjänsten tillhandahålls i två eller flera medlemsstater inom Europeiska unionen, samt i så fall vilka.

Norge har valt att implementera NIS-direktivet på frivillig grund. Då många samhällsviktiga tjänster i Sverige tillhandahålls eller har starka beroenden till Norge kan även eventuellt tillhandahållande i Norge anges i anmälan.

Anmälan av kontaktperson och ansvarig för incidentrapporteringskonton.

- a) För- och efternamn
- b) E-postadress
- c) Mobiltelefonnummer

Respektive tillsynsmyndighet kommer att kontrollera identiteten och behörigheten hos den som är utpekad kontaktperson. Denna kontaktperson kommer att intyga att utpekade incidentrapportörer är behöriga att rapportera incidenter å leverantörens vägnar.

Incidentrapportören kan vara kontaktpersonen själv eller kan vara en eller flera personer hos leverantörens personal, hos konsult eller underleverantör beroende på hur man har organiserat sin incidentrapporteringsprocess.

Tillsynsmyndigheten vidarebefordrar uppgifter om incidentrapportörer till MSB, som sedan sätter upp incidentrapporteringskonton och utfärdar certifikat för varje person som ska ha ett sådant konto.

För mer information om anmälan, se respektive tillsynsmyndighets webbplats.

2.4 Tillsynsmyndigheter

För varje sektor finns det en utsedd tillsynsmyndighet. Det är till dessa myndigheter som leverantörerna ska anmäla sig. Det är också tillsynsmyndigheterna som genomför tillsyn över att leverantörerna bedriver ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete, rapporterar incidenter samt i övrigt följer NIS-regleringen. Nedanstående myndigheter är tillsynsmyndigheter inom respektive sektor:

- Energi: Statens energimyndighet,
- Transport: Transportstyrelsen,
- Bankverksamhet: Finansinspektionen,
- Finansmarknadsinfrastruktur: Finansinspektionen,
- Hälsa- och sjukvård: Inspektionen för vård och omsorg. Socialstyrelsen har föreskriftsrätt för sektorn med stöd av NIS-regleringen.
- Dricksvatten: Livsmedelsverket,
- Digital infrastruktur: Post- och telestyrelsen.

3. Samhällsviktiga tjänster

Här presenteras de tjänster som inom respektive område utpekats som samhällsviktiga tjänster där en incident skulle medföra en betydande störning i tillhandahållandet av tjänsten.

3.1 Energi

§1 Med samhällsviktiga tjänster rörande el där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses

1. elöverföring som tillhandahålls av certifierat transmissionsnätstföretag enligt lagen (2011:710) om certifiering av transmissionsnätstföretag för el,

Här avses stamnätstföretag.

---

2. elöverföring i regionnät enligt definitionen 2 § 8p.
Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2012:4) om redovisning av nätverksamhet,

Här avses regionnät som redovisar RER till Energimarknadsinspektionen.

3. eldistribution till elanvändare med styrel prioritetssklass 1–5 enligt 5§ förordningen (2011:931) om planering för prioritering av samhällsviktiga elanvändare,

Om elnätet (REL) har någon anläggning som är identifierad i styrel prioritetssklass 1-5 berörs hela REL av NIS direktivet. Om elnätföretaget använder ett nätverk och informationssystem (t ex SCADA system) för flera REL, ska alla REL betraktas som samhällsviktiga oavsett om det finns styrelobjekt i alla REL eller inte.

4. elproduktion som är ansluten till stam- eller regionnät med undantag för industrimottryck eller annan elproduktion direkt ansluten till industri, eller

Elproduktionen kan bestå av en generator som med en aggregattransformator är ansluten till stam- eller regionnät. Det kan också finnas ett insamlingsnät för produktionen för exempelvis en vindkraftpark med gemensam systemtransformator ansluten till stam- eller regionnät. Enstaka uttagpunkt i ett sådant nät ska inte beaktas.

5. elhandel som bedrivs av den som åtagit sig balansansvar i enlighet med ellagen (1997:857).

2 § Med samhällsviktiga tjänster rörande olja i form av flytande petroleumbaserade och förnybara drivmedel och bränslen där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses

1. tjänsterna import, export, produktion, raffinering, bearbetning eller försäljning som hanterar minst
  - a) 500 000 ton/år för petroleumbaserade drivmedel och bränslen eller
  - b) 50 000 ton/år för biodrivmedel och biobränslen,
2. tillhandahållande av drivmedelslager och depåer,
  - a) med sammanlagd kapacitet på minst 100 000 m³,
  - b) med sammanlagd kapacitet på minst 20 000 m³ och med avgörande betydelse för regional försörjning, eller
  - c) med sammanlagd kapacitet på minst 10 000 m³ för jetbränsle, eller
3. överföringstjänst i ledningar, egen överföring eller logistik för flytande drivmedel och bränslen med kapacitet för
  - a) 500 000 ton/år, eller
  - b) 250 000 ton/år för jetbränsle.

En tjänst enligt första stycket om den utförs för eget bruk inom ett industriområde omfattas inte.

Depåområden där flera leverantörer har cisterner med gemensam lastnings- eller lossningsutrustning ska betraktas som ett drivmedelslager vid beräkning av volym.

Som industriområde räknas även cistern etc som finns i industrins närhet, men utanför staket. Vad som avses med avgörande regional betydelse kan analyseras i dialog med Energimyndigheten.

Även gas kan i vissa fall hanteras i flytande form, exempelvis LPG eller LBG, men i NIS regleringen behandlas de produkterna som gas.

3 § Med samhällsviktiga tjänster rörande gasförsörjningen där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses

1. systemansvarstjänst för transmission (TSO),
2. systemansvarstjänst för distributionssystem (DSO),
3. handel och leverans av naturgas, eller
4. kondensering av naturgas samt hantering av kondenserad naturgas som omfattar minst 20 GWh per år.

I enlighet med gasmarknadsdirektivet inkluderas även biogas i begreppet naturgas. Anläggningar för gas som används som en intern tjänst inom industriområde betraktas inte som samhällsviktig tjänst.

3.2 Transport

1 § Med samhällsviktiga tjänster rörande lufttransport där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses

1. tillhandahållande av flygplatser med en passagerarfrekvens överstigande 1 000 000 passagerare per/år och dess kringliggande installationer, eller
2. flygkontrolltjänster.

Med kringliggande installationer avses hjälpmedel som

- förser luftfartyg med positionsbestämning och tidsanpassad information vid in- och utflygning till flygplatsen,
- används för att fastställa luftfartygs position i syfte att möjliggöra säker separering, eller
- möjliggöra kommunikation i syfte att utöva flygkontrolltjänst.

2 § Med samhällsviktiga tjänster rörande järnvägstransport där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses

1. infrastrukturförvaltning eller trafikledning av järnväg, med huvudspår överstigande 200 spårkilometer,
2. persontrafik som trafikerar huvudspår där trafikarbetet årligen överstiger 1 500 000 framförda tågkilometer, eller
3. godstrafik som trafikerar huvudspår där trafikarbetet årligen överstiger 1 500 000 framförda tågkilometer.

För järnvägstransport måste alla järnvägsföretag som tillhandahåller dragkraft ha tillstånd från Transportstyrelsen, det är tillståndshavaren som är leverantör enligt NIS direktivet, och all verksamhet som bedrivs under tillståndet ska ingå i analysen om man berörs av NIS direktivet och de krav som i så fall följer.

Även ett nätverks- och informations system som enbart finns hos ett dotterbolag berörs av NIS regleringen. Leverantörer som bedriver både person- och godstransport ska vid identifiering analysera p 2 och p 3 var för sig. För operatörer som även bedriver utrikestrafik ska endast de tågkilometrar som utförs inom Sverige räknas.

3 § Med samhällsviktiga tjänster rörande sjöfart där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses

1. tillhandahållande av hamnar
  - a) som hanterar en godsmängd överstigande 100 000 ton per år,
  - b) som hanterar minst 200 000 passagerare per år över en femårsperiod, eller
  - c) som ingår i TEN-T nätverket, eller
2. sjötrafikinformationstjänst.

Med sjötrafikinformationstjänst avses sk vessel traffic service, VTS.

---

4 § Med samhällsviktiga tjänster rörande vägtransport där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses

1. trafikstyrning och trafikledning av vägmyndigheter avseende
  - a) TEN-T vägnät, eller
  - b) vägnät ingående i Stockholms, Göteborgs eller Malmös storstadsområden, eller
2. intelligenta transportsystem, för tjänsterna
  - a) larmcentraler för eCall, eller
  - b) rikstäckande statliga databaser som innehåller uppgifter om hastighetsgräns, vägbredd, bärighet, samt rekommenderad väg för farligt gods.

3.3 Bankverksamhet

1 § Med samhällsviktiga tjänster rörande bankverksamhet där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses betaltjänster enligt 1 kap. 2 § 1–6 p. lagen (2010:751) om betaltjänster som tillhandahålls av

1. kreditinstitut enligt 1 kap. 5 § 10 p. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse som enligt Finansinspektionens årliga tillsynskategorisering tillhör kategori 1 eller 2, eller
2. utländska kreditinstitut som driver finansieringsrörelse i Sverige genom en filial med en balansslutning om minst 500 miljarder kronor.

De tjänster som avses är:

- Insättning
- Uttag
- Autogiro med eller utan kredit
- Utgivning och inlösen av kontokort samt kreditkort
- Kontokortstransaktioner
- Kreditkortstransaktioner
- Kontobaserade betalningar med eller utan kredit
- Penningöverföring

3.4 Finansmarknadsinfrastruktur

1 § Med samhällsviktiga tjänster rörande finansmarknadsinfrastruktur där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses

1. tillhandahållande av handelsplatser med en sammanlagd handelsomsättning om minst 1 miljard kr/dag, eller
2. tjänster som utförs av centrala motparter.

3.5 Hälsa- och sjukvård

1 § Med samhällsviktiga tjänster rörande hälso- och sjukvård där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses

1. hälso- och sjukvård som bedrivs av en vårdgivare och som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), tandvårdslagen (1985:125) eller detaljhandel med läkemedel enligt lagen (2009:366) om handel med läkemedel,
  - a) där antalet anställd legitimerad vårdpersonal eller på annat sätt anlitad legitimerad vårdpersonal överstiger 50 årsarbetskrafter, eller
  - b) där minst 20 000 expedieringar av receptbelagda läkemedel utförs per år.

Vid beräkning av årsarbetskrafter summeras förutom antal heltidsanställda även alla deltider till heltidsanställda. För konsulter, inhyrd personal, timanställda etc kan 1600 tim räknas som en årsarbetskraft. En vårdgivare kan bedriva verksamhet på flera kliniker och platser. Alla leverantörens tjänster summeras för alla kliniker och platser där verksamhet bedrivs för nyckeltalen a) respektive b).

3.6 Leverans och distribution av dricksvatten

1 § Med samhällsviktiga tjänster avseende leverans och distribution av dricksvatten där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses

1. leveranser av dricksvatten som en huvudman enligt 2 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster tillhandahåller
  - a) minst 20 000 personer, eller
  - b) akutsjukhus.

En huvudman för vattenproduktion/distribution kan ha flera nät som vardera försörjer färre än 20 000 personer, men det är huvudmannens totala leverans som ska utgöra grunden för om aktören berörs av NIS regleringen eller inte. Som beräkningsnyckel kan en förbrukning av 200 liter/dygn räknas som en person.

Akutsjukhus definieras som ”vårdinrättning som är inrättad för sluten vård och som har särskild akutmottagning för den som behöver omedelbar hälso- och sjukvård”.

3.7 Digital infrastruktur

1 § Med samhällsviktiga tjänster rörande digital infrastruktur där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses

1. administration och förvaltning av domännamn på internet som utförs av registreringsenheter för toppdomäner med fler än 250 000 aktiva domäner, eller
2. DNS-tjänster i form av
  - a) en auktoritativ namnservertjänst som har fler än 25 000 aktiva domännamn anslutna, eller
  - b) en rekursiv namnservertjänst som används av fler än 100 000 användare.

Vid beräkningar summeras leverantörens totala nyckeltal, oaktat om leverantören har tjänsterna fysiskt separerade, erbjuder tjänster under olika varumärken, servicenivåer etc.

4. Undantag från NIS-regleringen

4.1 Krav på informationssäkerhet i andra författningar (lex specialis)

NIS-regleringen ska inte tillämpas om det i en annan lag eller författning finns bestämmelser om krav på säkerhetsåtgärder och incidentrapportering som får samma eller starkare verkan än de krav som ställs enligt NIS, dvs det finns ”lex specialis”. Sådana krav kan exempelvis finnas i EU förordningar eller myndighetsföreskrifter. När en leverantör ska bedöma om den ska tillämpa NIS-regleringen eller lex specialis-regleringen ska en jämförelse göras mellan den verkan de olika regleringarna får. Bland annat måste bestämmelsernas omfattning beaktas samt vilken tillsyn och vilka sanktioner som är kopplade till kraven i bestämmelserna. Eftersom NIS-regleringen ställer krav på att leverantörerna ska arbeta systematiskt och riskbaserat med sin informationssäkerhet, rapportera incidenter och omfattas av tillsyn är det på förhållandevis få områden som det finns reglering med motsvarande verkan. Exempelvis kan det finnas inom vissa delar av finanssektorn. En leverantör kan få stöd i bedömningen om det finns lex specialis på sitt område av respektive tillsynsmyndighet.

4.2 Säkerhetskänslig verksamhet

Av 8 § NIS-lagen framgår att lagen inte gäller för verksamhet som omfattas av krav på säkerhetsskydd enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627). Det innebär bl.a. att incidenter som ska rapporteras enligt 10 a §

---

säkerhetsskyddsförordningen (1996:633) inte ska rapporteras enligt NIS lagen¹.

Att en leverantör av samhällsviktiga eller digitala tjänster bedriver verksamhet som omfattas av säkerhetsskyddslagens krav på säkerhetsskydd betyder inte nödvändigtvis att all verksamhet är undantagen från NIS regleringen. Om leverantören även bedriver verksamhet som inte är säkerhetskänslig kan NIS-lagen bli tillämplig i de delarna. Begreppet verksamhet ska i detta sammanhang inte likställas med organisation, en och samma leverantör kan bedriva flera olika typer av verksamheter.

Det är endast sådana verksamheter som har ett kvalificerat skyddsbehov som ska omfattas av säkerhetsskyddslagen. Anledningen till detta är att säkerhetsskyddslagen kan innebära att en verksamhetsutövare måste vidta relativt långtgående åtgärder för att skydda hemliga uppgifter eller annan säkerhetskänslig verksamhet. Säkerhetsskyddsåtgärderna kan vara kostsamma och medföra en extra administrativ påfrestning inom en organisation. Ett annat skäl är att säkerhetsskyddsåtgärderna kan innebära intrång i enskildas integritet. Personal som ska ha tillgång till säkerhetsskyddsklassificerad information behöver t.ex. genomgå säkerhetsprövning och tillträde till vissa områden och byggnader kan vara begränsat till endast en del av de anställda. Säkerhetsskyddslagstiftningen omfattar därför endast de verksamheter som av särskilda skäl har behov av säkerhetsskyddande åtgärder².

Behovet av skydd för verksamheter som inte anses ha ett så kvalificerat skyddsbehov men som ändå kan anses samhällsviktiga tillgodoses i första hand genom annan lagstiftning, t.ex. sådan där det primära syftet är att upprätthålla kontinuitet i samhällsviktig verksamhet. NIS-regleringen är ett exempel på sådan lagstiftning som tillgodoser skyddsbehovet för verksamhet som är samhällsviktig men som inte är så skyddsvärd att den berör Sveriges säkerhet.

I förarbetena till säkerhetsskyddslagen konstateras att gränsdragningen mellan verksamheter som bör falla under säkerhetsskyddslagens tillämpningsområde och sådan verksamhet som av andra skäl är samhällsviktig är svårdefinierad³. Verksamheter som bör omfattas av säkerhetsskyddslagen kan i regel även sägas vara samhällsviktiga, men karaktäriseras därutöver av att de har betydelse för Sveriges säkerhet ur ett nationellt perspektiv. Skälet för detta är att säkerhetsskyddslagen i första hand bör syfta till att skydda särskilt känsliga

---

¹ Den nuvarande säkerhetsskyddslagen ersätts den 1 april 2019 med en ny lag med samma namn, säkerhetsskyddslagen (2018:585), med tillhörande förordning (2018:658).

² Ett modernt och stärkt skydd för Sveriges säkerhet – ny säkerhetsskyddslag proposition 2017/18:89 s 39

³ Ett modernt och stärkt skydd för Sveriges säkerhet – ny säkerhetsskyddslag proposition 2017/18:89 s 39

---

verksamheter mot antagonistiska angrepp, t.ex. spioneri, sabotage och terroristbrott. Detta brukar ibland åskådliggöras genom en pyramid över verksamheter i samhället där säkerhetsskyddslagens tillämpningsområde anges i pyramidens topp⁴. Det kan finnas verksamheter som generellt befinner sig långt från pyramidens topp men innehåller någon tillgång eller funktion som är i behov av säkerhetsskyddsåtgärder. Inom många verksamheter kan det därför vara så att endast en viss del, tillgång eller funktion omfattas av säkerhetsskyddslagens bestämmelser.

När en organisation har identifierat sig som leverantör av samhällsviktiga eller digitala tjänster, behöver leverantören ta ställning till frågan om den till någon del bedriver säkerhetskänslig verksamhet. Om leverantören landar i att det kan vara så, ska den utreda behovet av säkerhetsskydd i en säkerhetsskyddsanalys⁵. Stöd för hur en säkerhetsskyddsanalys genomförs kan bland annat hämtas i Säkerhetspolisens publikation Säkerhetsskydd – en vägledning⁶

Efter att ha genomfört en säkerhetsskyddsanalys kan leverantören antingen konstatera att det inte finns någon verksamhet som ska omfattas av säkerhetsskydd eller identifiera vad som omfattas av säkerhetsskydd och hur den verksamheten ska skyddas. De delar av leverantörens samhällsviktiga tjänst och därtill hörande nätverk och informationssystem som inte omfattas av säkerhetsskyddet ska hanteras i enlighet med NIS-regleringen.

---

⁴ Ett modernt och stärkt skydd för Sveriges säkerhet – ny säkerhetsskyddslag proposition 2017/18:89 s 40

⁵ Ett modernt och stärkt skydd för Sveriges säkerhet – ny säkerhetsskyddslag proposition 2017/18:89 s 44

⁶

<http://www.sakerhetspolisen.se/download/18.635d23c2141933256ea2808/1381154798950/Sakerhetsskydd-en-vagledning.pdf>

---

5. Bilaga 1, Checklista

Här följer en checklista för om en leverantör berörs av NIS-regleringen eller inte. Besvaras punkterna 1-5 med ja berörs leverantören av NIS regleringen. Ett nej innebär att leverantören inte berörs av NIS regleringen. Hänvisningar till kapitel i denna vägledning med mer information.

1. Är etablerad i Sverige enligt 2.2.1.
2. Verksam inom sektor enligt kap 2.2.2.
3. Levererar tjänst(er) beskriven i kap 3.
4. Är beroende av nätverk och informationssystem för att leverera tjänsten enligt kap 2.2.4.
5. En incident i nätverk och informationssystem skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten enligt kap 2.2.5.

Om leverantören svarar ja på punkterna 1-5 ska leverantören:

6. Utredda om någon, och i så fall vilka, delar av den samhällsviktiga tjänsten som omfattas av säkerhetsskydd.
7. Anmäla enligt kap 2.3 att organisationen identifierat sig enligt MSB:s föreskrifter som leverantör av samhällsviktig tjänst.
8. Bedriva ett systematiskt och riskbaserat säkerhetsarbete.
9. Aktivera incidentrapporteringskonto hos MSB (MSB kontaktar den person eller de personer som anmälts i p 7 ovan).

---

6. Bilaga 2, Tjänster

- **Energi**
  - Systemansvarstjänst för transmission av el (TSO)
  - Elöverföring i regionnät
  - Eldistribution (DSO)
  - Elproduktion
  - Elhandel
  - Import, export, produktion, raffinering, bearbetning eller försäljning av flytande drivmedel och bränslen
  - Drivmedelslager och depåer för flytande drivmedel och bränslen
  - Överföringstjänst i ledningar mm, för flytande drivmedel och bränslen
  - Systemansvarstjänst för transmission av naturgas (TSO)
  - Systemansvarstjänst för distributionssystem för naturgas (DSO)
  - Handel och leverans av naturgas
  - Kondensering av naturgas samt hantering av LNG
- **Transport**
  - Flygplatstjänst
  - Flygkontrolltjänster
  - Infrastrukturförvaltning och-/eller trafikledning av järnväg
  - Järnvägsföretag
  - Hamnar
  - Sjötrafikinformationstjänst
  - Vägmyndighet
  - Intelligent transportssystem
- **Bankverksamhet**
  - Bankverksamhet
- **Finansmarknadsinfrastruktur**
  - Handelsplatser
  - Centrala motparter
- **Hälso- och sjukvård**
  - Primärvård
  - Prehospital akutsjukvård
  - Specialiserad somatisk vård
  - Specialiserad psykiatrisk vård
  - Kommunal hälso- och sjukvård
  - Tandvård
  - Apotek
  - Övrig hälso- och sjukvård

-
- **Leverans och distribution av dricksvatten**
Leverans och distribution av dricksvatten

- **Digital infrastruktur**
  - Administration och förvaltning av toppdomän
  - DNS-tjänster